Országos Kerámiaművészeti Konferencia Hódmezővásárhelyen

Hódmezővásárhely önkormányzata ez év szeptember 15-én és 16-án kétnapos konferenciára látta vendégül a magyarországi kerámiaművesség legfontosabb szereplőit, hogy megtárgyalják a hazai kerámiaművészet és -ipar jelenlegi helyzetét, múltját és jövőjét.

A konferencia szervezésében az önkormányzat mellett részt vettek a városban működő gyárak, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (MAOE), a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége (MKISZ), a Magyar Keramikusok Társasága és a Wartha Vince Kerámiaművészeti Alapítvány.

A konferencia három fontos témát tűzött napirendjére. Bevezetőként *Hódmezővásárhely kerámiatörténeti hagyományai*ról hangzottak el előadások, majd *A magyarországi kerámia- és porcelángyárak. Keramikusművészek a gyári tervezésben és gyártmányfejlesztésben* címmel a városban működő gyárak vezetőin kívül a Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. és a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Rt. vezérigazgatói ismertették intézményeik helyzetét. A harmadik téma egy fórumbeszélgetés volt *A magyar kerámiaművészet színterei: alkotótelepek Magyarországon, regionális központok, múzeumok, gyűjtemények* témakörében.

A konferenciához kapcsolódva, annak első napján nyílt meg az Alföld Galériában a *Kerámia Vásárhelyen* című kiállítás, amely *Pogány Gábor* rendezésében válogatást mutatott be a városi múzeum őskori és néprajzi anyagából, a helyi kerámia- és porcelángyárak termékeiből és a *Vásárhelyi Kerámia Szimpózium*ok alkalmával készült, a Hódmezővásárhelyi Városi Kerámiagyűjteménybe került alkotásokból.

A Városháza dísztermében *Lázár János* polgármester köszöntötte a konferencia résztvevőit. A város immár hagyományos művészetpártolásáról szólva *Németh László*t idézte: „*Ha nem teremthetünk központot ebből a városból, csináljunk tégelyt, amelyben a múlt legjava lép reakcióba az új idők szellemével.*"

A konferenciát *Pannonhalmi Zsuzsa*, a Magyar Keramikusok Társasága és a Wartha Vince Kerámiaművészeti Alapítvány elnöke, az idén hetedik évébe lépett Vásárhelyi Kerámia Szimpózium alapítója és szervezője nyitotta meg.

Hegedűsné Dékány Magdolna, az önkormányzat művészeti referense *Hódmezővásárhely művészeti értékeinek történeti áttekintésé*t a 100 évvel ezelőtt, 1904-ben rendezett ipari és mezőgazdasági kiállítással kezdte, amelynek rendezője, *Szalai József* rendőrfőkapitány egy pihenőszobát kívánt berendezni népi kerámiákkal és művészi alkotásokkal. A kiállításra kölcsönzött

Nurdan Arslan (Törökország): Emberi Jogok Dekrétuma 2001. szeptember 11. emlékére / Nurdan Arslan (Turkey): Declaration of Human Rights to the memory of 11th September, 2001
2001, porcelán, samott, 40x30x30 cm,
Burton-Apta Tűzállóanyag-gyártó Kft.

Fotó: Dömötör Mihály

Jáger Margit: Totem / Margit Jáger: Totem
1998, porcelán, magasság 20 cm, ø5 cm,
Alföld Porcelán Edénygyár Rt.

Fotó: Dömötör Mihály

népművészeti tárgyakból, valamint a *Tornyai János, Endre Béla* és művész barátaik alkotásaiból összegyűlt anyag végül is a pihenőszobából a városháza két nagy termét betöltő tárlatot eredményezett. Ez a kiállítás keltette fel a városi múzeum alapításának gondolatát, amely a következő évben kapta meg működési engedélyét. A népművészet értékeinek megmentésére és továbbvitelére alapította meg Tornyai János Endre Bélával és másokkal együtt 1912-ben a Művészek Majolikagyárát, s ugyancsak ők vonzották a városba a kor jelentős festőit, szobrászait. A művésztelep hivatalosan csak az 1950-es években alakult meg, s 1953 óta rendezik meg az *Őszi Tárlat*okat.

T. Bíró Katalin régész, a Magyar Nemzeti Múzeum munkatársa *Hódmezővásárhely legkorábbi fazekasai* címmel tartott előadásában ismertette a neolitikum idején felfedezett „első mesterséges anyag", a kerámia történetét. A város környékéről származnak az újkőkor legkorábbi hazai településeinek, a Körös-kultúrának leletei, egyebek mellett az őrségészek által világszerte ismert Kökénydombi és a Gorzsai Vénusz, a Bodzásparti oltár és számos emberalakot formázó idol. A kerámia sok évezredes történetének fordulópontját csak a vaskor idején, a szkíták és kelták által felfedezett korongozás jelentette.

Nagy Vera néprajzkutató, a Tornyai János Múzeum igazgatója a *Hódmezővásárhelyi mázas kerámiá*ról tartott előadást. Ismertette a múzeum gyűjteményének és kutatásának történetét, s a hódoltság korából ismert legrégibb városi műhely anyagát. A városhoz három fazekasközpont is tartozott, a tabáni, az újvárosi és a csúcsi, mindegyiknek megvoltak a jellegzetes edénytípusai és díszítésmódjai. Bőséges képanyaggal mutatta be a 19. században kialakult sokféle rendeltetésű kerámia edényfajtát, készítőik és használóik körét, s végül néhány, a Művészek Majolikagyárában készült, a népi hagyományokat őrző darabot is.

Vámossy Ferenc építész, professzor emeritus a hódmezővásárhelyi téglaépítészet ismertetése helyett a *Kulturális környezet és a művészképzés* témájában mondta el fontos, időszerű, és a konferencia későbbi előadóitól többször is idézett gondolatait. Véleménye szerint a művészetet – amely a kultúrával együtt az élhető élet legfontosabb eleme – nem lehet tanítani, csak megteremteni azt az atmoszférát, amelyben fejlődhet. A legfontosabb a kulturális környezet, amely mindig konkrét és helyhez kötött, magában foglalja a helyi hagyományokat, az azokon nevelődött közösség közhangulatát. Ezért kívánatos a helyi kultúra minden eszközzel történő fejlesztése, ennek részeként pedig a regionális felsőoktatás és a művészképzés létrehozása. A manapság sokat emlegetett „tudástársadalom"-ról kritikusan nyilatkozott, véleménye szerint ennek megvalósulása érdekében nagyon keveset teszünk mind az oktatás, mind az intézményrendszer kiépítése területén.

A konferencia második témakörében elsőnek *Polányi Sándor* vezérigazgató ismertette a Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. jövőjére vonatkozó terveit. Az új menedzsment stratégiája elsősorban az emberi erőforrások jobb kihasználásán alapuló erőteljes növekedés, 2010-ig 80 százalékkal kívánják növelni a termelést és megkétszerezni a bevételt. Vámossy professzort idézve elsősorban a művészek, egy saját, erős tervezői gárda számára kíván jó atmoszférát teremteni Herenden, akik mellett egy művészeti tanácsadó testület – *Schrammel Imre, Fekete György* és *Balla Gabriella* – segíti a manufaktúra arculatának, jövőbeli termékeinek kialakítását.

Kovács Gyula, a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Rt. vezérigazgatója a herenditől egészen eltérő helyzetről számolt be. A privatizáció óta krónikus tulajdonosi problémákkal küzdenek, jelenleg is eladás előtt állnak, ennélfogva stratégiájuk sincs. Korábbi tulajdonosuk, a Befektetési Bank 1991-ben kétfelé osztotta a gyárat, létrehozva a Zsolnay Porcelánmanufaktúra

Polgár Ildikó: Csendélet / Ildikó Polgár: Still Life
1999, színezett porcelán, 50x30x20 cm, Alföld Porcelán Edénygyár Rt.

Fotó: Dömötör Mihály

Rt.-t és a Zsolnay Örökségkezelő Kht.-t. A nagy múltú Zsolnay-gyár szakmai örököse a manufaktúra, művészi tevékenységének ismertetésére a vezérigazgató *Markóné Tóth Éva* gyártmányfejlesztési vezetőt kérte fel. Az előadó szólt a Zsolnay-gyár nagyszerű múltjáról, amelynek 1948-ban az államosítás vetett véget, az ezt követő évtizedben egyáltalán nem készült művészi alkotás a gyárban. A visszatérés a hatvanas, hetvenes években indult meg, amikor neves művészek – *Amerigo Tot*, *Gádor István*, *Gorka Géza*, *Martyn Ferenc* – terveztek a gyár számára. A kilencvenes években elkezdték régi termékeik felújítását, előbb a barokk, majd a szecessziós minták alapján. A kilencvenes évek vége felé nyitottak az új tervezésű gyártmányokkal, pályázatokkal kerestek új formaterveket. Felkérésükre több tervet is készített számukra *Nagy Márta* és *Tariné Surányi Anna*, 2002-ben pedig létrehozták a Zsolnay Műhelyt és a művészetiösztöndíj-pályázatot. A DeForma csoport mellett *Bukrán Edit*, *Kádasi Éva*, *Bedécs Mónika* és más művészek segítik a termékkör bővítését.

Finta Ferenc, az Alföld Porcelán Edénygyár Rt. igazgatója arról beszélt, hogy a porcelángyártásban egyre nagyobb értékesítési nehézségeket csak a gyors és állandó fejlesztéssel lehet legyőzni. A gyár termékeinek több mint 80 százalékát exportálják, jelenleg hét étkészletcsaládot 300 forma felhasználásával gyártanak. Az utolsó négy évben több új forma született, mint a megelőző harminc év alatt, ma 700 új formát használnak, a porlasztásos festéssel pedig a díszítéseket is koszerűsítették. A művészek szerepvállalásával kapcsolatban azt tartja kölcsönösen hasznos együttműködési formának, hogy a művészek az egyes gyárak karakterének, technikai lehetőségeinek ismeretében adják el terveiket, ötleteiket a gyártóknak. Kívánatosnak tartja a művészek specializálódását egyes termékfajtákra.

Hideg Gábor – a Villeroy & Boch Magyarország Rt. igazgatója, *Sebesi Bálint* helyett – ismertette a 256 éves francia cég 1992 óta Hódmezővásárhelyen is működő gyárának tevékenységét. A világ kerámia- és porcelánpiacán domináns gyárnak négy alapvető profilja van. Legrégibb az asztali edényeké, ebben kizárólag luxuskategóriát állítanak elő. A szaniter- és burkolatkerámiában – ezeket készítik a magyarországi gyárban – ugyancsak csúcsminőséget produkálnak számos újonnan kikísérle-

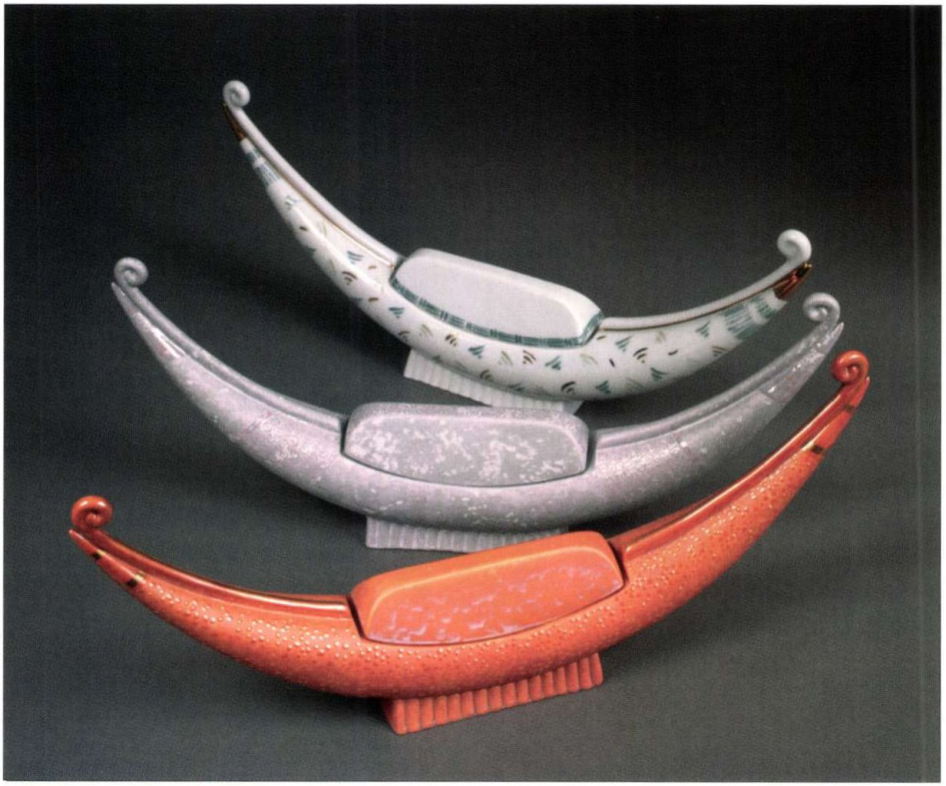

Fotó: Dömötör Mihály

Bokor Zsuzsa: Hajódobozok / Zsuzsa Bokor: Ship Boxes
1999, porcelán, hosszúság 30 cm, Alföld Porcelán Edénygyár Rt.

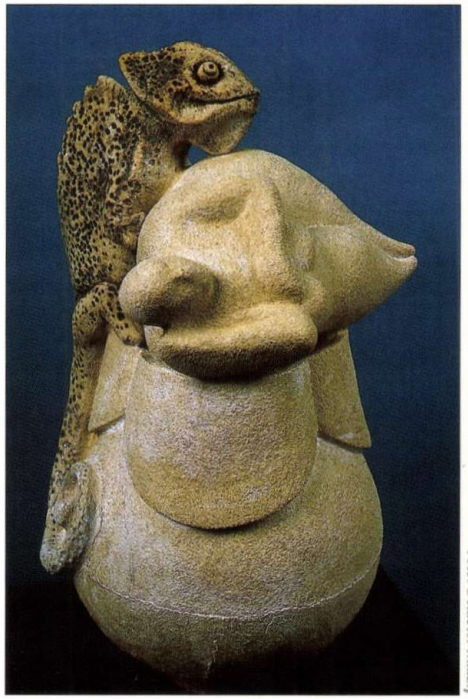

Fotó: Dömötör Mihály

Zsibrita Katalin: Totem / Katalin Zsibrita: Totem
2001, samott, magasság 55 cm, ø30 cm,
Burton-Apta Tűzállóanyag-gyártó Kft.

tezett technikai eljárással. Végül most folyik a fürdőszobai kellékek felfuttatása. A márkaépítés három alappillére a funkcionalitás, a kiváló műszaki paraméterek és a design. Mint általában a nagy nyugati gyártók, a Villeroy & Boch sem egyes iparművészekkel, hanem designstúdiókkal és cégekkel – például az olasz Collanival, a Kenzóval, a Paloma Picassóval, a Porsche Designnal és angol cégekkel – dolgoznak együtt. A magyarországi gyár hat éve egy divattervező, *S. Hegyi Lucia* által tervezett padlólappal kísérletezett, jelenleg egy szegedi designcsoporttal dolgoznak.

Török Sándor, a Vásárhelyi Agyagipari Rt.-ből létrejött Kera-Pack Rt. vezérigazgatója egy 150 főt foglalkoztató, hagyományos anyaggal és technikával dolgozó gyár lehetőségeiről számolt be. Belföldi piacuk nincs, mivel a hazai keresletet az 1-2 személyes műhelyek olcsóbb termékei kielégítik. 1999 óta kizárólag francia exportra dolgoznak, mázas és engobeos, kézzel festett asztali edényeket készítenek. A provence-i színvilágú edényeket egy francia házaspár tervezi, gyártatja és forgalmazza, egyre növekvő mennyiségben. A Kera-Pack Rt. gyorsaságával, rugalmasságával és minőségével tartja pozícióját.

Antal Ferenc, a Szilikátipari és Művészeti Kerámiagyártó Kft. igazgatója egy 20 fős, néhány tízmillió forintos forgalmat bonyolító kisüzemről beszélt, amelyben a művészeknek nincs feladatuk, mivel kizárólag műszaki kerámiát, fűtőszerkezetek tartozékait, kemencebetéteket gyártanak. Ennek ellenére szívesen fogadják a vásárhelyi szimpózium résztvevőit, eddig 16 művész dolgozott náluk, akik fantáziát láttak az általuk használt anyagokban és technikai lehetőségekben.

Schleiffer Ervin, az IMERYS (a közelmúltig Burton-Apta) Magyarország Tűzállóanyaggyártó Rt. igazgatója elmondta, hogy az évi 5 milliárd forintot forgalmazó cég termékeinek 95 százalékát exportálja. Vevőkörükhöz tartozik többek közt az összes kerámiagyártó kis- és nagyüzem, évente mintegy 250-féle új terméket állítanak elő. A várossal 37 éves közösség kapcsolja össze a gyárat, ezért is vállaltak úttörő szerepet a Vásárhelyi Kerámia Szimpózium létrehozásában. Fontosnak tartja a gyár alkalmazottai és a művészek közös munkálkodásának, együttélésének tapasztalatát is.

A konferencia második napján a magyar kerámiaművészet színtereiről tartott fórumbeszélgetéshez vitaindítónak a ma is működő három alkotótelep vezetőit, illetve legjobb ismerőit kérték fel.

Schrammel Imre az első, 1969-ben indult siklósi alkotótelepről beszélt, amelyet – osztrák és cseh tapasztalatai alapján – ő kezdeményezett. Szándékát *N. Dvorszky Hedvig* közvetítette a megyei elnökhelyettesnek, aki lehetővé tette, hogy a siklósi kolostorban létrejöjjön az alkotótelep. A felszerelést jórészt maguk a keramikusok hozták létre, földbe ásott, kokszfűtésű kemencékkel kezdték a munkát. A nyolcvanas évekre vált világossá, hogy mennyire fontosak az alkotótelepek. A 19. századi szemlélettel oktató Iparművészeti Főiskoláról kikerült végzett hallgatók elsősorban elméleti ismeretekkel rendelkeztek, de gyakorlati, mesterségbeli tudásuk igen kevés volt. Ezen változtatandó hoztak létre 1988-ban egy, a vizuális művészetek több területét magába foglaló Mesteriskolát, amelynek kerámiaművészeti szakát Schrammel Imre vezette. A mesteriskola később a DLA-képzéssel összekapcsolva a pécsi egyetem szervezetébe került, s így ismét az elméleti képzésre került a hangsúly. Ezzel a szimpóziumok ismét rendkívül fontossá váltak, ahol a verbális ismereteken túl a design gyakorlatát, az anyag- és formanyelvet lehet megtanulni.

Váczy Réka, a siklósi alkotótelep egy éve kinevezett vezetője elmondta, hogy az intézménynek az utolsó hét évben nem volt saját programja. Idén először hívtak meg fiatal, semmilyen csoporthoz nem tartozó független alkotókat, s a jövőben egyéni pályázatokat fognak hirdetni a Siklóson dolgozni kívánó keramikusok számára.

Probstner János a kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió igazgatója részben a 30 éve működő, három éve kényszerűségből közhasznú társasággá lett Stúdiót mint egész évben működő, állandó kísérleti telepet ismertette. Egyetértve Schrammel Imrével, maga is rendkívül fontosnak tartja a szimpóziumokat mint a felsőoktatás háttérintézményeit. Új iskolatípust tart szükségesnek, amelyben kevés állandó tanár mellett bel- és külföldről meghívott vendégprofesszoroktól kapnak a hallgatók gyakorlati képzést, egyúttal nyitottabb szemléletre, nemzetközi jártasságra tehetnek szert. A budapesti Iparművészeti Egyetem és a kecskeméti Stúdió együttműködése ugyan meghiúsult, de a soproni egyetem szilikátművészeti képzése már elsősorban Kecskeméten folyik. Erre alkalmassá teszi a Stúdió kiváló technikai felszereltsége, az üvegművészet és a bronzművesség felé történt nyitása, s nem utolsósorban kiváló nemzetközi kapcsolatai. A szimpóziumok jövőjét a specializálódásban látja, Hódmezővásárhely erőssége a gyárakkal való közvetlen kapcsolat, a kecskeméti Stúdió a nemzetközi mesterkurzus szerepét tölti be, a siklósi alkotótelep profilját és anyagi alapját még nem látja tisztán.

Pannonhalmi Zsuzsa a Vásárhelyi Kerámia Szimpózium történetét és lehetőségeit ismertette. Elmondta, hogy főiskolásként – mint minden hallgató – megfordult a hódmezővásárhelyi gyárakban. 1996-ban a Magyar Keramikusok Társaságának negyven művésze nagy sikerű kiállítást rendezett a városban, amelynek következményeképpen *Rapcsák András* polgármester, a városban működő kerámiagyárak vezetői, az alkotóház igazgatója és az ő közreműködésével 1998-ban megszületett a szimpózium. Mind az öt városi kerámiaüzem fogadja a művészeket, eddig 82 keramikus dolgozott Vásárhelyen, köztük négy éve külföldiek is. Hatvankétféle anyaggal és a legmodernebb technológiákkal alkothatnak, s a szimpózium 6 hetében a város vendégei a Virág utcai alkotóházban. Az összes elkészült munkát a Tornyai János Múzeum mutatja be, a következő év tavaszán pedig egy válogatást a budapesti Árkád Galéria. Eddig 12 csoportos – köztük egy vallauris-i – és számos egyéni kiállításon szerepeltek az itt készült alkotások. Mindegyik művésztől egy-egy munkát választ a városi kerámiagyűjtemény és egyet az a gyár, amelyben a művész dolgozott. Két éve – Schleiffer Ervin javaslatára – egy kiállítást rendeztek a Burton-Apta gyárában is, amelyet a többségükben külföldi tulajdonosok is megnéztek, ez megerősítette a szimpózium po-

zícióját. A részvételre a MAOE és az MKISZ fórumain megjelent felhívásra egyénileg lehet jelentkezni, s csupán a szálláslehetőség szabta korlátok miatt a Wartha Vince Alapítvány kuratóriuma választja ki a résztvevőket.

A vitaindító előadásokhoz számosan szóltak hozzá.

Fazekas Gábor az Alföldi Majolikagyárban eltöltött 30 évről beszélt, a gyár részvételéről az oktatásban, az iparitanuló-képzésben és a főiskolások fogadásában. Beszélt a gyár tervezőművészeiről, és azokról a keramikusokról, akik hosszabb-rövidebb ideig dolgoztak a gyárban, valamint a technológiai fejlesztésekről, sikeres mázkísérletekről.

Vámossy Ferenc szerint az Iparművészeti Egyetem dolga, hogy szélesebb látókörre nevelje a diákokat, végzés után pedig a szimpóziumokon lehetne előkészülni a többoldalú, akár nemzetközi teammunkára. Saját tapasztalatai alapján megerősítette, hogy a nyugati designműhelyek az iparművészet több ágában jártas szakemberekből tevődnek össze.

Tóth Tibor belsőépítész a soproni egyetemen szerzett tapasztalatairól beszélt, az egyetemek és a gyárak együttműködésének szükségességéről. Az „Akácprogram" példájával illusztrálta, hogy a hallgatók sikeresen tudnak bekapcsolódni a kutatásba és a tervezésbe, például a Kanizsa Bútorgyár most kezdi két diplomamunka szériagyártását.

Kádasi Éva – mint mondta, maga is a szimpóziumnemzedék képviselője – az Iparművészeti Egyetemen folyó oktatásról lényegesen kedvezőbb képet festett, mint az előadók. Az általa vezetett szilikát tanszék erősen műhelycentrikus, gyárakba és a kecskeméti Stúdióba járnak gyakorlatra. A kreditrendszer lehetővé teszi, hogy más egyetemekre is átjárhassanak a diákok, az Erasmus-program adta lehetőséggel, miszerint egy szemesztert külföldön végezhetnek, a diákok 50–70 százaléka él. A nemzetközi tanár- és diákcsere tapasztalatai alapján a budapesti hallgatók versenyképessége igen jó, az egyetem vonzerejét az idén érkezett 9 külföldi hallgató is bizonyítja. A tapasztalatok szerint nálunk igen erős a mintázás- és rajzoktatás, gyenge viszont a számítógépes tervezés. Egyetértett a vitaindítókkal abban, hogy mivel az Iparművészeti Egyetem elsősorban a szemléletformálásra és az alapvető tárgyi tudásra koncentrál, továbbra is fontos a szimpóziumok feladata.

Pázmándi Antal szerint az alkotótelepek és szimpóziumok – a kecskeméti Stúdió kivételével – klikkesedtek, bár tavaly ő is részt vett a vásárhelyi szimpóziumon.

Probstner János bejelentette, hogy a Kortárs Kerámia Alapítvánnyal együtt a kecskeméti Stúdióban nemzetközi szilikátművészeti triennálét szerveznek, bővebbet a honlapjukon lehet olvasni.

Pannonhalmi Zsuzsa ismertette egy felmérés adatait, amit két évvel ezelőtt végeztek a MAOE keretében. E szerint Magyarországon 2807 professzionális iparművész él, ebből 308 keramikus. Ezen belül az MKISZ kerámia-szakosztályának, egyben a Magyar Keramikusok Társaságának 150 tagja van, ezen belül a Magma csoport 13 fő. A DeForma csoport 11 fő, a Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesület 60 tagot, a Terra kerámiaszobrász csoport 11 tagot számlál. A csoportok részben átfedik egymást. A különböző programokon 80–120 keramikus vesz részt, a többiek nem aktívak. Nehézség, hogy a szimpóziumokon általában kevés a hely, a fiatalok számára létesített (Kozma- és Moholy-Nagy-) ösztöndíjak is kis létszámúak. További problémát jelent, hogy a közgyűjtemények nem tudnak megfelelő mennyiségben vásárolni, jelentős alkotók vannak a 40–60 éves korosztályban, akiknek nincs tárgyuk közgyűjteményekben. Ez a helyzet a siklósi biennálék anyagát őrző pécsi Janus Pannonius Múzeumban is. Az idősebb korosztállyal senki nem foglalkozik; életmű-kiállításokkal és katalógusokkal kell megörökíteni munkásságukat.

A gyűjteményezéssel kapcsolatban elmondta, hogy a kecskeméti Kerámia Stúdióban összegyűlt igen jelentős nemzetközi anyag két nagy kiállítása az Iparművészeti Múzeumban és a gödöllői kastélyban jelentős sikert aratott, jó lenne állandó bemutatása. Hódmezővásárhely önkormányzata komolyan foglalkozik egy kerámiamúzeum tervével.

Sikeres kezdeményezés volt az eddig három alkalommal, kétévenként májusban a keszthelyi Balatoni Múzeumban *Pelso* címmel rendezett, a keramikusok és a kárpitművészek közös kiállítása. Gödöllőn most született megállapodás, hogy a nemrég elhunyt *Müller Magda* hagyatékával megkezdik a kortárs kerámia gyűjtését. Említette még a kerámiaenciklopédia megjelent első kötetének sikerét, és azt, hogy a Képző- és Iparművészeti Lektorátus hathatós támogatásával készül a „Mesterek – iskolák – műhelyek" című második kötet.

A tervekről szólva a következő 3–5 év feladatai közt jelölte meg a határon túli regionális kapcsolatok kiépítését, Lendván egy kiállítás kapcsán már létrejött egy megállapodás, érdeklődik Prága és Pozsony. Szükséges a keleti régiókkal – Beregszász, Kolozsvár, Temesvár, Arad – és Szabadkával is felvenni a kapcsolatot. Belföldön is fel kell mérni a lehetőségeket, ami a városok fogadókészségét illeti művészeti központok létrehozására.

Végül megemlítette a négy éve alakult Wartha Vince Kerámiaművészeti Alapítványt, amely most egy kiállítással és kiadvánnyal készül névadója emlékének megörökítésére. Felkérte Bruder Katalint, hogy tájékoztasson a szerkesztésében készülő kiadványról.

T. Bruder Katalin beszámolt a rendhagyó kiállítási vezetőként megjelenő kiadványról, amely Wartha Vince személyének és kutatásának ismertetésén túl az általa gyűjtött egykori műszaki egyetemi gyűjteményt is bemutatja, függelékként pedig fakszimile kiadásban közreadja Wartha alapvető, s ma már beszerezhetetlen könyvét a kerámiáról.

Simon Károly, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója, a konferencia utolsó témájához, a gyűjtemények és múzeumok helyzetéhez szólt hozzá. Elmondta, hogy a múzeumban megszüntették az 1972-ben *Radocsay Dénes* által javasolt modern osztályt, s a körülbelül 1800 darabot számláló kortárs – rendkívül heterogén – gyűjteményt a szakmailag illetékes osztályok őrzik, a gyarapodás kevés és esetleges. 2002-ben újra alapította a modern osztályt, kialakíttatta az irodát, vezetésére *Kótai József* ötvösművészt, munkatársnak *Énekes János* ipari formatervezőt, a VAM Design korábbi munkatársát kérte fel. Terveik szerint gyűjtőkörük az utolsó 50–60 év alkotásaira terjedt ki, s terveztek egy, ebből az időszakból származó nagy